

Rezidencián innen és túl

Összegyűrt interjú Sipos Mártival és Péter Judittal a BARTR kapcsán

SIRBIK ATTILA

Mi az a BARTR?

A BARTR egy képzőművészeti rezidenciaprogram, amely nyitva áll a világ minden tájáról érkező, művészetet tanuló, és az ezen a területen alkotó jelentkező előtt. Évente két alkalommal nyílik lehetőség pályázni a programban való részvételre. Mind a tavaszi, mind az őszi szemeszter kilenc hétből áll, melynek során folyamatos stúdióhasználatot, hetente megújuló vizuális művészeti workshopot, közösségi programokat biztosítunk. A résztvevők kiválasztását és a programok összeállítását egy háromtagú zsűri segíti: Péter Judit az underground printművészet felé elkötelezett Vulkán-projekt koordinátora, Wencesz Vera festőművész és Stark Attila grafikus, festőművész. Az eseményt egy csoportos kiállítás zárja. Célunk, hogy a Budapestre érkezők és a helyi alkotók, kurátorok, a téma iránt érdeklődők között élő és folyamatos munkakapcsolat alakuljon ki, ami akár túlmutat a rezidencia keretein.

Foto: Burial Balázs

Foto: Burial Balázs

Egy rezidenciaprogram megszervezésének esetében többek között olyan szempontok is közrejátszanak, amikor egy-egy alkotót meghívunk, hogy tevékenysége szakmai diskurzust generáljon, vagy hogy akár ennél is szélesebb körben, a művészet körüli közbeszédre is hason?

Mivel programunk alapvetően a kooperáción, a közös eseményeken való együttes munkán alapul, a kiválasztásnál fontos szempont, hogy a jelentkező művészek munkáinak és az általunk szervezett programoknak minél nagyobb metszete legyen. A zsűrizésnél nem alkalmazunk előre meghatározott szempontokat, a jelentkezők előképzettségének és életkorának változatosága segítheti a tapasztalatcserét, az alkotók közötti érdemi diskurzust.

Fontos számotokra, hogy a meghívott alkotók valamilyen módon kötődjenek az itt töltött idő alatt a helyi specifikumukhoz, vagy inkább egyfajta nomaditás hangsúlyozódik az alkotófolyamat során, melybe eleve bele van kódolva az alkotást „formailag” meghatározó vagy alakító környezet is?

Alapvetően olyan művészeket próbálunk kiválasztani, akik fontosnak tartják a közös munkát, a párbeszédet a helyi alkotókkal és térrel, képesek a lokális reflexióra. Mindenkinek mást jelent az alkotói folyamat, ennek vannak magányosabb és a kooperációt inkább előtérbe helyező fázisai is. Ezeket az eltéréseket az önálló stúdiómunka és a közös műhelyfoglalkozások segítenek kiegyenlíteni. Az már a művészeken múlik, hogy milyen módon élnek ezekkel a lehetőségekkel.

Ki finanszírozza a BARTR-t?

A részt vevő művészek maguk finanszírozzák budapesti tartózkodásukat. Lelkes ismerősök segítségével sikerült egy minimális támogatást biztosítanunk.

A jövőben pályázunk, illetve próbálunk partnereket és szponzorokat szerezni, hogy minél több ösztöndíjas helyet tudjunk felajánlani.

Ha a művészetkritika felől közelítünk – óvatosan bár, de talán mégis – kijelenthetjük, hogy az európai kritikuskor kevés ismerettel rendelkezik más kultúrákról, hiszen Nyugat-Európa-központú esztétikai elméleteken és azok hierarchikus értékrendszerén nevelkedtek. Egy nemzetközi rezidenciaprogram be tudja emelni a magyarországi képzőművészeti közbeszédbe, esetleg a kritikai diskurzusba is az ezen kívül eső kulturális koncepciókat, meg tud valósulni egyfajta interkulturális értékcsere?

Abban hiszünk, hogy a felvetett kérdésre a válasz egyértelműen igen, hiszen számunkra is nagy lehetőség, hogy a világ minden tájáról érkező alkotókat a helyi programok és résztvevők segítségével egy közös kontextusba tudjuk helyezni. A BARTR nem művészetkritikai szempontból próbál az alkotókhöz közelíteni, inkább olyan feltételeket biztosít, ahol a résztvevők a művészet nyelvénél segítségével ívelik át az interkulturális viszonyok okozta nehézségeket. Erre lehetőségként tekintünk, azt reméljük, hogy ez mind a program külföldi résztvevőinek, mind a helyi alkotóknak kommunikációs csatornát biztosít.

Helyileg hol szerveződik a rezidenciaprogram?

A helyszín Budapest. Stúdiót a Műsziben bérlünk, a meghívott képzőművészek szállása is a közelben van. Minden workshop más helyszínen szerveződik az eszköz- és térigény függvényében. A program nyitva

áll mindenki előtt aki a vizuális művészet bármely ágát tanulja vagy/és abban dolgozik. Nagyon változatos helyekről jelentkeztek tavaly és idén is.

Az első rezidenciaprogram esetében hangsúlyozzátok a kísérleti jelleget, a szabadság fontosságát, ez lesz az alapkonceptiótok a továbbiak során is, vagy elmentek esetleg valamilyen tematikus irányba?

A BARTR nyertes pályázói jelenleg elsősorban festészeti és grafikai irányultságú műhelymunkákon vehetnek részt. Fejlődési iránynak tekintjük ezek bővítését, annak érdekében,

foró: Budai Balázs

foró: Budai Balázs

hogy minél több művészeti ág iránt elkötelezett alkotót fogadhassunk. Hosszú távon törekszünk arra is, hogy vendégelődőként és workshopvezetőként nemzetközi szinten elismert alkotókat, alkotócsoportokat tudjunk meghívni. Tesszük ezt annak reményében, hogy a rezidenciaprogramon részt vevők hosszú távon profitálhatnak ezekből a tapasztalatokból.

Lehetett valamit látni a rezidenciaprogram ideje alatt elkészült munkákból?

A programot egy csoportos kiállítás zárta. Ez tavaly a Műsziben 10 napig volt látogatható. Idén is hasonlóan terveztük a program zárását.

foró: Budai Balázs